

Ankestyrelsens brev til Helsingør Kommune

Vedrørende Helsingør Kommune og FC Helsingør

Tre personer har på vegne af Enhedslisten i Helsingør den 21. januar 2017 rettet henvendelse til Statsforvaltningen.

Enhedslisten i Helsingør har anmodet Statsforvaltningen om at tage stilling til, om Helsingør Kommune har ydet ulovlig støtte til fodboldklubben FC Helsingør.

Tilsynet med kommunerne varetages fra 1. april 2017 af Ankestyrelsen, jf. kommunestyrelseslovens § 47, stk. 1. Sagen er derfor overgået til behandling i Ankestyrelsen.

25. oktober 2018

J.nr. 2014-176429

Resumé

På baggrund af Helsingør Kommunes oplysninger er det Ankestyrelsens samlede vurdering, at kommunen ikke har ydet ulovlig støtte til FC Helsingør.

Ankestyrelsen
7998 Statsservice

Tel +45 3341 1200

Vi foretager derfor ikke videre i sagen.

Her følger en gennemgang af sagens baggrund og en nærmere begrundelse for Ankestyrelsens opfattelse.

ast@ast.dk
sikkermail@ast.dk

EAN-nr:
57 98 000 35 48 21

Sagens baggrund

Enhedslisten i Helsingør har oplyst, at Helsingør Kommune vil bygge et nyt fodboldstadion til 57 mio. kroner, som skal leve op til DBU's krav for stadion til brug for 1. divisionskampe.

Åbningstid:
man-fre kl. 9.00-15.00

Baggrunden herfor er ifølge Enhedslisten i Helsingør, at det daværende stadion ikke levede op til DBU's krav til stadion, hvor der spilles 1. divisionskampe. FC Helsingør spiller i 1. division.

Det er Enhedslisten i Helsingørs opfattelse, at FC Helsingør driver erhvervsvirksomhed. Derfor finder Enhedslisten i Helsingør, at Helsingør Kommune ikke kan yde støtte til FC Helsingør.

På baggrund af henvendelsen af 21. januar 2017 og medieomtale af, at Helsingør Kommune i juni 2017 har bevilliget 2,9 mio. kr. til FC Helsingør, har Ankestyrelsen den 14. november 2017 hørt Helsingør Kommunes byråds vedrørende sagen.

Helsingør Kommune har den 28. februar 2018 blandt andet oplyst følgende til Ankestyrelsen:

"Af Indenrigsministeriets redegørelse fremgår det, at efter reglerne om kommunalfuldmagten må Helsingør Kommune yde tilskud til idræt. Kommunen må derimod ikke yde støtte til en erhvervsvirksomhed og derfor ikke til en professionel fodboldklub. Vurderingen af, om der er tale om en professionel aktivitet, skal foretages på baggrund af en samlet vurdering ud fra en række forskellige forhold, herunder organisatoriske og personalemæssige forhold.

Af eliteidrætslovens § 7 fremgår, at kommuner kan yde økonomisk støtte til eliteidræt, medmindre der er tale om egentlig erhvervsvirksomhed. Af forarbejderne til bestemmelsen fremgår, at der ved vurderingen af, om der er tale om en erhvervsvirksomhed skal tages udgangspunkt i, om aktiviteten udøves med fortjeneste for øje.

Om FC Helsingør

FC Helsingørs organisatoriske forhold er reguleret af "Aftale for overbygning i Helsingør" og "Vedtægter for FC Helsingør".

Af vedtægterne for FC Helsingør fremgår, at klubben er en forening. FC Helsingør deltager i en såkaldt overbygning med en række andre fodboldklubber fra Helsingør Kommune i overbygningen Elite 3000. Disse forhold har været uændret i en længerevarende årrække.

Helsingør Kommune har følgende berøringsflader med FC Helsingør:

- Samarbejdsaftale.
- Leje/brug af det kommunalt ejede Helsingør Stadion.
- Renovering af stadion.
- Opførelse af et nyt stadion.

I det følgende redegøres nærmere for disse fire forhold:

Samarbejdsaftale

Helsingør Kommune indgik 1. september 2013 en samarbejdsaftale med FC Helsingør. På daværende tidspunkt spillede klubben i 2. division, landets tredjebedste række. Aftalen er fortsat gældende og løber til udgangen af 2018.

Helsingør Kommune har redegjort for samarbejdsaftalen samt for en række andre forhold i en tidligere tilsynssag (Statsforvaltningen j. nr. 2013-613/1159). Vi henviser derfor til denne sag, ligesom det bemærkes, at kommunen skal i gang med at genforhandle aftalen, jf. også nærmere herom nedenfor under afsnittet om genforhandling af aftaler.

Leje/brug af det kommunalt ejede Helsingør Stadion

FC Helsingør spiller på Helsingør Stadion, der senest blev renoveret i 1999 med nye omklædningsrum og nye plastsæder.

FC Helsingør har ret til at anvende stadion indtil august 2018. FC Helsingør betaler ikke en månedlig leje men har betalt for brugen via afholdelse af udgifter til renovering af stadion.

Renovering af stadion

FC Helsingørs oprykning til Superligaen gjorde det nødvendigt at opgradere det eksisterende stadion, hvis borgerne i Helsingør Kommune fortsat skulle have mulighed for at overvære klubbens hjemmekampe.

Opgraderingen omfattede forbedring af sikkerhedsforhold, lys og tv-faciliteter. Udgiften hertil var budgetteret til 6,465 mio. kr.

Byrådet besluttede den 19. juni 2017 at bevilge 2,93 mio. kr. til forbedring af sikkerhedsforholdene på Helsingør Stadion. FC Helsingør har betalt for de resterende udgiftsposter, i alt 3.535 mio. kr.

Der er med renoveringen af det eksisterende stadion således tale om, at FC Helsingør har betalt et beløb for renovering af det kommunalt ejede stadion til gavn for kommunen og foreningslivet i kommunen. Der er ikke tale om, at kommunen har ydet støtte til FC Helsingør.

Opførelse af nyt stadion

Helsingør Stadion samt faciliteter for en række andre idrætsgrene, der er beliggende i tilknytning til stadion, har gennem en længere årrække fremstået som utidssvarende.

Byrådet besluttede den 14. december 2015 en plan for opgradering af faciliteterne for flere idrætsaktiviteter, herunder etableringen af et nyt stadion. En del af planen er, at det nye stadion forsynes med kunstgræs, således at det kan benyttes til både elite- og breddeidræt alle ugens dagtimer og til gavn for hele foreningslivet i Helsingør Kommune.

Det nye stadion forventes at være opført i tredje kvartal 2018. Helsingør Kommune budgetterer med, at udgiften til opførelsen af stadion bliver 57 mio. kr.

Der er en lovlig kommunal interesse i at opføre og drive idrætsanlæg og stille disse til rådighed for kommunens borgere til brug for deres fritidsaktiviteter og hermed også understøtte kommunens foreningsliv. Forbedrede faciliteter vil endvidere gøre det mere attraktivt at dyrke idræt og kan få flere til at være aktive. Opførelse af tidssvarende faciliteter har derfor også et sundhedsfremmende potentiale.

Ligeledes fremgår det af Indenrigsministeriets redegørelse af 17. september 2001, at en kommune må opføre et stadion med henblik på at understøtte almenhedens interesse i at overvære fodboldkampe. Det gælder selvom stadion skal benyttes af en professionel klub. Efter kommunens opfattelse er opførelsen af det nye stadion derfor foreneligt med reglerne om kommunalfuldmagten.

FC Helsingørs benyttelse af det nye stadion kommer til at ske på markedsvilkår.

Genforhandling af aftaler

Helsingør Kommunes aftaler med FC Helsingør er for en stor dels vedkommende etableret på et tidspunkt, hvor klubben befandt sig i 1. eller 2. division. Klubbens voksende sportslige succes navnlig det seneste år, herunder de økonomiske og personalemæssige forhold, der er forbundet med tilstedeværelsen i Superligaen, gør det nødvendigt at se på kommunens aftaler med klubben.

Det bemærkes for god ordens skyld, at der ikke i de år, klubben har befundet sig i 1. eller 2. division, har ageret som en erhvervsvirksomhed/professionel klub.

Helsingør Kommune vil derfor straks igangsætte en proces med at genforhandle kommunens aftaler med FC Helsingør under hensyntagen til FC Helsingørs nuværende forhold som superligaklub med fuldtidsansatte spillere. Vi forventer at kunne underrette Ankestyrelsen om resultatet heraf ultimo august 2018.

Helsingør Kommune vil således sikre, at de eksisterende aftaler tilpasses de nuværende forhold i FC Helsingør, ligesom aftaler om FC Helsingørs leje af det nye stadion vil blive indgået på markedsvilkår. Hvis kommunen yder støtte til FC Helsingør, vil støtten blive øremærket til lovlige kommunale formål.”

Ankestyrelsens kompetence

Ankestyrelsen fører tilsyn med, at kommunerne overholder den lovgivning, der særligt gælder for offentlige myndigheder, jf. kommunestyrelseslovens § 48, stk. 1.

Ankestyrelsen kan udtale sig om lovligheden af kommunale dispositioner eller undladelser, jf. kommunestyrelseslovens § 50.

Ankestyrelsens udtalelse

En kommune kan efter kommunalfuldmagtsreglerne varetage opgaver vedrørende tilbud af fritidsaktiviteter til borgerne inden for blandt andet idrætsområdet. En kommune kan i den forbindelse selv stå for idrætsaktiviteterne eller yde støtte til ikke-professionelle sportsklubber.

Derimod må kommunen ikke uden lovhjemmel drive erhvervsvirksomhed eller yde økonomisk støtte til erhvervsvirksomheder. Det fremgår af ”Kommunernes opgaver - Kommunalfuldmagten mv.” af Karsten Revsbech, 3. udgave, 2015 side 88, at den omstændighed, at en kommunal disposition er til fordel for en virksomhed, ikke i sig selv indebærer, at dispositionen er ulovlig, hvis der ellers er et lovligt kommunalt formål med den.

Professionelle fodboldklubber betragtes som erhvervsvirksomheder, hvorfor kommuner som udgangspunkt ikke kan yde støtte til disse.

Om en fodboldklub er professionel beror på en konkret vurdering. Til brug for denne vurdering må der tages udgangspunkt i, om fodboldklubbens formål er at opnå fortjeneste. Her kan der ses nærmere på:

- klubbens vedtægter
- om klubbens aktiviteter varetages i aktie- eller anpartsselskabsform

- om klubben gennem en årerække har haft underskud
- klubbens placering i fodboldturneringssystemet

Peger ovenstående kriterier ikke entydigt i retning af, om der er tale om en professionel klub kan der ligeledes lægges vægt på, om klubben har fuldtidsansatte medarbejdere.

En kommune kan indgå samarbejdsaftaler med en professionel fodboldklub med henblik på at fremme idrætten og tilgodese almenhedens interesse i at kunne overvære sportsligt underholdende fodboldkampe.

En kommune kan markedsføre sig ved at indgå en gensidigt bebyrdende sponsoraftale med en professionel sportsklub.

Da kommunen ikke må yde økonomisk tilskud til en professionel fodboldklub, er det afgørende, at kommunen i forbindelse med indgåelse af aftaler med en professionel klub sikrer sig, at aftalen indgås på markedsmæssige vilkår, således at kommunen højst betaler markedsprisen for de modbydelser, som kommunen ifølge aftalen har ret til fra klubben.

På baggrund af kommunalfuldmagtsreglerne kan en kommune tilvejebringe, udvide og drive idrætsanlæg, som kan stilles til rådighed for professionelle sportsklubber.

Stilles et idrætsanlæg til rådighed for en professionel sportsklub, skal klubben betale markedslejen herfor. Er lejen lavere end markedslejen, vil der være tale om ulovlig støtte til den professionelle sportsklub.

Det fremgår af eliteidrætslovens § 7, at kommuner kan yde økonomisk støtte til eliteidræt, medmindre der er tale om egentlig erhvervsvirksomhed.

Ved siden af kommunalfuldmagtsreglerne skal kommunerne ligeledes overholde EUF-traktatens regler om forbud mod statsstøtte.

Der henvises til "Kommunernes opgaver - Kommunalfuldmagten mv." af Karsten Revsbech, 3. udgave, 2015, side 325 f. og 377 ff og til Indenrigsministeriets redegørelse af 17. september 2001 om kommuners engagement i professionel fodbold.

Ankestyrelsen har i et brev af 14. november 2017 til en borger forholdt sig til kommunens nuværende samarbejdsaftale med FC Helsingør. Ankestyrelsen henviste ved denne lejlighed til kommunes oplysning om,

at samarbejdsaftalen er en gensidigt bebyrdende sponsoraftale, som er indgået på markedsvilkår.

Ankestyrelsen finder på denne baggrund ikke anledning til at foretage yderligere vedrørende denne del af Helsingør Kommunes samarbejde med FC Helsingør.

Om beløbet på 2,93 mio. kr., som Helsingør Kommune bevilgede i 2017, har kommunen oplyst, at beløbet blev bevilget til at forbedre sikkerhedsforholdene på Helsingør Stadion, og at kommunen ikke har ydet støtte til FC Helsingør. Det fremgår af Helsingør Kommunes redegørelse af 28. februar 2018, at FC Helsingør har betalt leje af det eksisterende Helsingør Stadion ved at afholde udgifter til reovering af stadion.

Ankestyrelsen forstår kommunens oplysninger således, at forbedringerne af sikkerhedsforholdene ikke er omfattet af den almindelige reovering af Helsingør Stadion, som FC Helsingør er forpligtet til at varetage.

Det er på denne baggrund Ankestyrelsens opfattelse, at beløbet på 2,93 mio. kr. er anvendt til lovlige kommunale formål.

Det er således på baggrund af Helsingør Kommunes oplysninger Ankestyrelsens samlede vurdering, at kommunen ikke har ydet ulovlig støtte til FC Helsingør.

Helsingør Kommune har oplyst, at den leje, som FC Helsingør skal betale for det nye stadion, vil blive fastsat til markedslejen, og at eventuel fremtidig støtte til FC Helsingør vil blive øremærket til lovlige kommunale formål.

På den baggrund finder Ankestyrelsen ikke anledning til at foretage en vurdering af, om FC Helsingør må betragtes som en professionel fodboldklub.

Vi foretager ikke yderligere i sagen.

Ankestyrelsen har sendt en kopi af dette brev til tre medlemmer af Enhedslisten [navne udeladt af Ankestyrelsen].

Venlig hilsen

Signe Madsen